16 Jaar, No. 6. — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturdag 13 Januarij 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . ƒ 12.
Franco per post . 14.

(*Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.*)

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegels

Belasting op de Coupons.

In ons vorig nummer betoogden wij, dat onze finantiën niet te redden zijn, dan door eene belasting op de coupons, als die gepaard gaat met eene meer vereenvoudigde staatshuishouding.

Men is gewoon de renten der staatsschuld van uit een geprivilegieerd oogpunt te beschouwen. De inkomsten voortspruitende uit deze renten moeten onbelastbaar zijn, ziedaar het beginsel, dat men vooruitstelt. En dat beginsel is zoo ingeworteld, dat niet slechts de rentheffers, maar met hen zelfs ook het arme volk, de rentbetalers instemmend, in het onbelastbaar nemen der coupons Men laat zich wegslepen door het denkbeeld van voorregt, zonder zich af te vragen, of dat denkbeeld al dan niet wettig bestaat. De *Vlissingsche Courant*, welke anders gewoon is in zaken van finantieël beheer, zich niet door magtspreuken te laten verblinden, en met een helder oog in de toekomst gewonpen, alles naar waarde weet te schatten, ook deze heeft zich laten medeslepen. Hoezeer zij, met ons, eene belasting der coupons noodzakelijk beschouwt en als dusdanig afvordert, zoo heeft zij evenwel toegegeven, dat ware niet de staat onvermogend zijne verpligtingen geheel te voldoen, eene belasting op inkomsten ongeoorloofd zoude zijn. Ook anderen, die niet slechts oordeelen, dat eene belasting, als waarvan wij spreken, *kan*, maar naar billijkheid *moet* geheven worden, wij zijn zoozeer gewoon eene tegenstrijdige opinie, als boven allen twijfel verheven, te hooren noemen, dat ons het zelfbehoud eene uitdrukking ontvalt, waardoor wij het beginsel, dat wij bestrijden, schijnen te billijken. Zoo sterk is de invloed van ingekankerde voorspreelen!

En waarop steunt het, dat men eene belasting op de coupons onregtvaardig noemt? Wij hebben onlangs gezien, dat men zich zelven en anderen bedriegt, wanneer men het daaruit wil afleiden, dat de staat zijne verpligtingen te vervullen heeft. Het is bespottelijk over de pligten van den staat te hoorenredeneren in betrekking tot deszelfs schuld. Men staat daarover magtspreukig een toon aan, als hadde de staat geene andere pligten te vervullen, dan renten te betalen! Het welvaren van Nederland te bezorgen, daarmede heeft de staat niets te maken. Hij betale slechts de renten der staatsschuld en dat dan de patie verloren ga, men zal zich dat getroosten. Wij hebben onlangs gezegd, dat, aan de beurs en bij de papierpacha's, vaderlandsliefde vertaald wordt door couponsliefde. Als het volk eenmaal zal begrepen hebben, dat dit de spil is waarom het rad draait van ons algemeen bestuur, dan zal het moeijelijk worden de verarmde bevolking met magtspreuken te paaijen, en door honigzoete woorden de beurs te laten ledigen ten voordeele van niet belastbare rentheffers.

De *Vlissingsche Courant* heeft er iets nieuws op uitgedacht; zij heeft gezegd, dat eene belasting op de coupons met de aangenomene beginselen van regtvaardigheid strijdt. Ook dit zeggen wij. Maar de vraag is of ieder aangenomen beginsel wettig is. Er zijn sinds 28 jaren, en er worden dagelijksch nog zoo vele ongerijmde begrippen gesteld en aangenomen, welke bij een nader onderzoek, den toets der waarheid niet kunnen doorstaan! Een beginsel al is het aangenomen, is volstrekt daarom bij ons niet geldig. Wij vragen waarop het beginsel steunt? En om op het vraagpunt weer te komen, dat wij behandelen, waarop steunt het voorregt, dat de coupons niet belastbaar zijn? Men noeme ons de wet ingevolge welke de coupons bevrijd zijn van eenen last, die op alle andere inkomsten drukt. Wij zijn lang genoeg door magtspreuken bestuurd, om nu eindelijk eens te willen weten, met welk regt men zich voorstelt de natie uit te kleeden ten gunste van eenige weinige begunstigden.

De *Vlissingsche Courant* heeft zeer wel beweerd, dat eene belasting op de coupons thans eene noodzakelijkheid geworden is. Zij is niet teruggedeinsd voor den naam van BANKROET, waarmede men ongetwijfeld dusdanige belasting bestempelen zal. Ook zij zelfs heeft die belasting bankroet genoemd, doch daarin vergist zij zich naar onze wijze van zien; omdat zij altijd uitgaat van de onbewezen vooronderstelling, dat eene coupon niet belastbaar is.

Intusschen nu eenmaal dat punt in beraadslaging is gebragt, twijfelen wij er geen oogenblik aan, of het zal zich opheldering en de couponhouders mogen door hard schreeuwen en het aanheffen van vervaarlijke hoodkreten, de bestaande vooroordeelen trachten te doen voortduren. Dit zijn van die kunstgrepen, waarmede men misschien een of ander onbenoozel lid van de tweede kamer der staten-generaal kan overbluffen; maar de natie zal zich niet laten welgevallen, dat men haar langer het onregt voor regt opdissche; zij zal zich niet laten troosten met opgesmukte magtspreuken, als men zal komen pogen hare arme panden van vroegere dagen van welvaart te verkoopen, als waren die verpand als waarborgen der staatsschuld. Wanneer er strijd ware op dit oogenblik van zedelijke belangen, dan misschien kon nu, gelijk vroeger, begoocheling mogelijk wezen. Maar men verblinde zich toch niet in zoo verre, dat men het volk van Nederland onvermogend beschouwe, om zijne eigene materieele belangen te begrijpen. Hier staat het eigenbelang van het volk tegen over dat der rentheffers. Het is een dwaas, die gelooft, dat het volk zijne beurs en zijn eigenbelang zoude vergeten bij het aanpredikken van eene vaderlandsliefde, welke zij zelven missen, die anderen daardoor tot opoffering zouden willen aanspooren! En indien de rentheffers hunnen toestand wel wisten te waardeeren, dan zouden zij zien, dat hun belang met dat des volks verbonden is, want gaat dit ten gronde, — en dit zal het, wanneer men op den ingeslagen weg voortgaat, — dan gaan wij een bankroet te gemoet, waarbij de rentheffers interessen en kapitaal verliezen zullen. Men tragte dus boedel trachten schijnbaar in houden, door palliatieven. De staat is als een handelhuis, dat door slecht berekende speculatien is achteruitgegaan, doch dat zich door diezelfde berekeningen wil staande houden. Wanhopige maatregelen zijn daarvan het gevolg, tot dat de insolvente koopmanskas door een geregtelijk vonnis wordt aangeslagen. Dat vonnis zijn wij wachtende opens den staat, indien men niet bij tijds terugkome van die verderfelijke plannen, welke het volk ruineeren zonder het crediet bevorderlijk te zijn.

TURKIJE

Volgens berigten uit Konstantinopel van 20 Dec. was de Turksche gezant bij het Fransche hof Reschid Pacha, den 17 te voren over Malta naar Parijs vertrokken. Het is thans de vierde maal dat Reschid Pacha dien post gaat bekleeden.

De klagten van de gezanten der Europesche Mogendheden wegens de in eene stad in Klein-Azie plaats gehad hebbende uitvoering van een doodvonnis tegen een Christen, schijnen niet zonder vrucht te zijn gebleven. De berigten vermelden

althans de afzetting van een hoog Turksch ambtenaar ter zake van een verzuim, hetwelk de teregtstelling van eenen Griek te Brussa had ten gevolge gehad.

Eene der dochters van den Sultan, de Prinses Neire, was den 18 December overleden.

GRIEKENLAND

Uit München schrijft men onder dagteeking van 4 Januarij:

» De inhoud der eergisteren alhier uit Athene ontvangen brieven is alles behalve geruststellend. Buiten de buitensporigheden van het gepeupel, waarvan reeds vroeger gewaagd werd, kwam nu ook muiterij onder de soldaten, zoodat de rustige bewoners van stad en land al het drukkende van eenen staat van omwenteling en regeringloosheid ondervonden. Bij de uitputting der schatkist schoot er voor de ministers geen ander middel ter bevrediging van de muitzieke soldaten over, dan bij de oude beloften van gouden bergen weder nieuwe te voegen; maar het is te vreezen, dat dit middel vroeg of laat zijne uitwerking zal missen, en dat alsdan de bedreigingen van moord en brandstichting zullen vervuld worden, die men nu reeds door de belhamels hoort uitbraken.

ENGELAND

LONDEN den 7 Januarij.

Uit de reeds vermelde lijst van acht en veertig leden voor de Jury te Dublin, die in de zaak der Repealers te beslissen zal hebben, moest eergisteren eene nadere keus van vier en twintig personen gedaan geworden, en daaruit later die der twaalf personen, welke werkelijk zitting zullen nemen.

Laatsleden woensdag heeft zich de heer D. O' Connell op zijne doorreis naar Clonmel, eenige uren te Cork opgehouden, en eene deputatie uit ingezetenen dier stad ontvangen, aan welke hij beloofde een ter zijner eere aan te regten maaltijd te zullen bijwonen, in geval hij vrijgesproken zij worden. Vrijspraak of veroordeeling, zegde hij hierbij, zou geheel en al van de zamenstelling der Jury afhangen. Bestond deze uit brave en onpartijdige lieden, dan zou de geheele zaak binnen tweemaal vier en twintig uren afloopen. Wierd zij daarentegen uit dweepers en partijzieken gevormd, zoo als wel te vermoeden was, dewijl, gelijk hij zich uitdrukte, zijne tegenstanders met valsche dobbelsteenen speelden, dan was de uitslag ligt te voorzien; hij zou een inwoner der gevangenis worden: maar de grendels dier gevangenis zouden zijne liefde voor Ierland niet doen verminderen; integendeel, zij zou, zoo mogelijk, nog dieperen wortel schieten, want het lag in de menschelijke natuur, datgene het meest te beminnen, waarvoor men vervolgd wordt.

FRANKRIJK

In de zitting van de kamer der pairs van den 8 Januarij, is over het adres van antwoord op de troonrede beraadslaagd. Dat adres, door eene commissie, die den hertog de Broglie tot haren rapporteur had benoemd, ontworpen, levert een weêrklank op de koninklijke woorden, maar er komen daarin zinsneden voor waardoor men regtstreeks het gedrag wilde afkeuren der Franschen, en vooral ook van de leden der beide kamers, die zich naar Londen begeven hebben, om aan den hertog van Bordeaux hulde te bewijzen. In de eerste zinsnede van het stuk wordt reeds gezegd: » dat de regering der wetten in Frankrijk gevestigd is; dat de partijen overwonnen zijn, en dat de hooge staatsmagten, *de ijdele vertooningen* dier partijen versmadende, het oog gevestigd zullen houden op *derzelver misdadige trekken.*» Aan het einde van het stuk komt eene nog duidelijker zinspeling op het gedrag der legitimisten voor. « De bezworen trouw, de wederkeerige genegenheid -- wordt daar gezegd -- maken den band, die het koninklijk geslacht en het volk verbindt, onverbrekelijk. De Koning heeft bij zijne troonsbeklimming belooft, van ons zijn geheele aanverê te zullen toewijden, van alles voor den roem en het geluk van Frankrijk te zullen doen; Frankrijk heeft hem getrouwheid beloofd. De Koning is zijne eeden nagekomen; *welk Franschman zou de zijne kunnen vergeten of verraden?*»

Twee der legitimistische pairs, de hertog de Richelieu en de burggraaf Du Bouchage, hebben dien toegeworpen handschoen opgeraapt. De eergenoemde heeft zijne reis naar Londen en het begroeten aldaar van den hertog van Bordeaux voorgesteld als een uitvloeisel van zijne erkentelijkheid voor den oudsten tak der Bourbons, en dus aan dien stap alle staatkundige beteekenis trachten te ontnemen. De heer Du Bouchage heeft daarentegen woorden doen hooren, die tegen zijnen als pair gedanen eed van getrouwheid aan het regerend stamhuis en aan de bestaande orde van zaken schenen te strijden.

De minister Guizot heeft daarop dadelijk het woord opgevat, en gezegd, dat het ministerie de in het adres opgenomene zinsneden allezins goedkeurde. « Men is, zeide hij, eerbied aan het ongeluk, maar ook aan zijne pligten verschuldigd. Men kan er zeker van zijn, dat de regering, na langen tijd zoo veel kalmoedigheid te hebben getoond, waakzaamheid zal weten aan den dag te leggen.» Nadat hij vervolgens gesproken had van de met goed gevolg bekroonde maatregelen, die de regering in 1841, 1842 en 1843, tijdens de verschijning van den hertog van Bordeaux te Weenen, Dresden en Berlijn, genomen had, ging de minister aldus voort: » Bij de aankomst van den hertog van Bordeaux in Engeland hadden wij alles voorzien, alles berekend, het geheurde heeft aan onze voorzorgen beantwoord; de Koningin van Engeland heeft den hertog van Bordeaux niet ontvangen. Wij hebben aan de Engelsche regering gevraagd, of er geene middelen waren, om ergerlijke vertooningen te beteugelen. Zij heeft ons geantwoord, dat zij die niet bezat, maar dat zij, even als wij, die vertooningen hoogelijk afkeurde. Intusschen was uit dit alles een bedenkelijk feit voortgevloeid: de hoedanigheid van een ongelukkig prins was verdwenen, om voor die van Pretendent, -- van Pretendent naar de Fransche kroon -- plaats te maken. Uit kracht der vrijheden, die ons de omwenteling van 1830 gegeven heeft, kan niemand anders regten eischen, dan die der monarchie, welke wij hebben opgerigt. Al die woelingen zijn overigens zonder gevaar voor de regering; zij rust op geenen te hechten grondslag, dan dat zij daardoor geschokt zou kunnen worden. Wij hebben sedert 13 jaren vele beproevingen doorgestaan en zijn die zonder gevaar te boven gekomen, niet door onze verdiensten, maar door de kracht van eene nationale regering.»

Deze laatste woorden zijn van alle zijden in de kamer luide toegejuicht. Bij het afzenden der berigten duurden de beraadslagingen nog voort.

NEDERLAND

Bij besluit van den 16 December jl. no. 58 heeft Zijne Majesteit tot militaire leden van de militie-raden voor het werk der lichting van 1844 benoemd als volgt:

te Breda, den majoor Kamps;

te 's Hertogenbosch, den majoor Lambert;

te Eindhoven, den luitenant-kolonel van Zoll.

Bij besluit van den 5den Januarij jl., no. 77, heeft Zijne Majesteit tot burgerlijke leden en derzelver plaatsvervangers in de ondergeschreven militieraden, voor de lichting der nationale militie van 1844, benoemd, als:

Provincie *Noord Braband*:

in den militie-raad zitting houdende te 's Hertogenbosch, jhr. J. Bowier, lid der Staten, en A. F. Mulders, wethouder der stad 's Hertogenbosch;

tot derzelver plaatsvervangers jhr. A. Martini van Geffen, lid der Staten, en B. van den Ureis, lid van den raad der stad 's Hertogenbosch;

in den militie-raad zitting houdende te Breda, P. L. Faes, lid der Staten, en mr. C. Pels Rijken, lid van den raad der stad Breda;

tot derzelver plaatsvervangers mr. J. F. de Roy, lid der Staten, en mr. C. J. F. van den Heuvel, lid van den raad der stad Breda;

in den militie-raad zitting houdende te Eindhoven, jhr. M. A. J. van der Beken Pasteel, lid der Staten, en A. C. de Modesdijk, burgemeester der stad Eindhoven;

tot derzelver plaatsvervangers J. Smits JTz., lid der Staten, en C. A. de Haas, lid van den raad der stad Eindhoven.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag 9 Januarij.

Opening ten ruim drie ure.

De Voorzitter geeft kennis ontvangen te hebben missives van de heeren de Backer en van Bleijswijk, houdende kennisgeving, dat zij door ongesteldheid verhinderd worden, aan de werkzaamheden der Kamer deel te nemen.

Is ingekomen eene koninklijke boodschap begeleidende een ontwerp van wet, tot regeling der erfopvolging van Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau. Deze stukken zullen gedrukt en rondgedeeld en naar de afdeelingen van de maand October worden verzonden.

Een aantal verzoekschriften, meest allen van landeigenaren in de respective provincien, tegen de heffing op de bezittingen, zijn naar de daartoe benoemde commissie verzonden.

De commissie belast met het aanbieden van het adres aan Z. M. in antwoord op de gedane mededeeling, betrekkelijk het overlijden van Z. M. den Graaf van Nassau, heeft bij monde van den heer Backer dezelfs rapport uitgebragt, waar bleek dat Z. M. de commissie heeft betuigd, dat Hoogstdezelve bijzonder gevoelig was voor de deelneming der Kamer in dit treurig verlies, alsmede voor de wel verdiende hulde aan de verhevene deugden van den Doorluchtigen overledenen toegebragt.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft bij monde van den Heer Uitwerf Sterling rapport uitgebragt op een verzoekschrift van een aantal landeigenaren in Groningen, Noord-Braband en Gelderland, allen houdende bedenkingen nopens de Wet op de Bezittingen. Dezelve zullen ter griffie worden nedergelegd.

De heer de Monchij heeft rapport uitgebragt op een stuk van zekeren de Vries, te Leeuwarden, betrekkelijk een plan van negotiatie en de voorstelling in de tegenwoordige geldelijke behoefte des Rijks. De Commissie stelt voor om dit stuk over te gaan tot de orde van den dag, vermoedelijk hetzelve geen eigentlijk verzoek is, en niet in zich zoude bevatten de aandacht der Kamer waardig.

Dit voorstel wordt bestreden door de heeren Lozee en van Dam Bridesplein, achten het van belang, inzendelingen onder de tegenwoordige moeijelijke en gewigtige omstandigheden niet tot de orde van den dag over te gaan, omtrent al dan geen, hetwelk met de regeling der finantiën in verband staat. Dit zoude, naar het gevoelen van den Heer Luzac, schrandere hoofden kunnen verontrusten omtrent eenige mededeeling van Staatswege aan de Kamer te doen.

De Heeren Uitwerf Sterling en Treslong hebben het gevoelen van de commissie tot de petitien natier uiteengezet, hetwelk echter door de Heeren den Tex en Bruce is bestreden. Bij openbare stemming is met eene meerderheid van 27 tegen 21 stemmen besloten het verzoekschrift ter griffie te deponeren.

Omstreeks half vijf uren was de Heer Monchij nog aan het woord, ten einde verslag te doen omtrent ingezondene finantiële plannen.

Nog heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat door de respective afdeelingen zijn benoemd tot Rapporteurs:

1°. Over het ontwerp van wet, betrekkelijk de achterstand van 1840 en vroeger, de heeren Akerlaken, Tromp, Sterling, Rijckevorsel en Brouwer.

2°. Betrekkelijk het te kort over 1841—1843, de heeren Akerlaken, Tromp, Sterling, Rijckevorsel en Brouwer.

3°. Betrekkelijk het te kort over 1844 en 1845, dezelfde heeren als boven.

4°. Over het ontwerp van wet tot aflossing der schuld aan de Nederl. Handel-Maatschappij, de heeren Akerlaken, Gonne, Sterling, Mutsaers en Brouwer, en

5°. Over het ontwerp van wet, betrekkelijk de belasting op de bezittingen en inkomsten, de heeren van Akerlaken, van Gultstein, Sterling van Rijckevorsel en van Panhuis.

Waarna de vergadering is gescheiden.

Mengelwerk.

Financiele ontwerpen.

Zoodra eene magt de natie *dwingt* tot opofferingen, waartoe niemand zich voorshands, bij eene vrije keuze, om tot een volk te behooren, zoude willen verbinden, is er despotisme.

Het despotisme kan heeten REPUBLIEK, NAPOLEON, VRIJ.

Wanneer men tegen het volk zegt, benoem kiezers en die kiezers zullen benoemen afgevaardigden, welke levenslang het regt zullen hebben andere kiezers te benoemen en wie deze kiezers zullen aanstellen, die zullen uwe vertegenwoordigers zijn, en als deze, uwe zoogenaamde vertegenwoordigers zeggen, gij zult openen uwe woningen en ten toon spreiden wat gij hebt, gij zult uwe slaap- en binnen-vertrek laten doorsnuffelen, uwe geldkist ontsluiten en uwe geheimste betrekkingen openbaar maken op dat de gemeenschap naar hare behoeften u zoo veel ontneme, als die behoefte vordert, dan zal die uitspraak heeten WET, maar dan is de wet despotisme.

Eene natie *kan* vrijwillig opofferingen doen, waartoe niemand zich voorshands zoude willen verbinden; een alleenheerscher kan ze opvorderen en door de sympathie zijner onderdanen daartoe zelfs met geestdrift zien voldoen, maar eene *fictie*, eene vertegenwoordiging, dat geene vertegenwoordiging is, kan evenmin de sympathie van het volk voor zich hebben, als de verdrukker die heeft van zijn slagtoffer.

De eerste keuze is, bij zoo veel trappen van verkiezing als een dropped in the ocean werpen, nooit kan er iemand eenig gevolg van zien en hij die als de genaamde vaardigden der genaamde gemagtigden der eerste kiezers durft zeggen, dat hij het levendig beeld dier eerste kiezers is, hunne neiging kent en deze, uit hoofde van zijn mandaat, weet op te wekken, is of een dwaas of een bedrieger.

Eene *fictie*, eene *valsche vertegenwoordiging* is dus een nog ergeb toestand, dan de alleenheerschappij, omdat zij haren bedriegelijken oorsprong met zich sleept en op hare daden overbrengt.

En als nu zoodanige valsche vertegenwoordiging overdrijvende de regten der maatschappij op elk lid, van hetzelve gaat afeischen, wat in het doel der maatschappij lag, om te beschermen en ongeschonden te bewaren, dan mag dit wet heeten, maar die wet is despotisme.

Alleenheerschappij, republiek, schijnvertegenwoordiging, regering hoegenaamd heeft hare regten, waartegen, pligten der onderdanen, men mag den vorm bestrijden en trachten te verbeteren, men moet gehoorzamen; maar zoodra eene regering overgaat tot regelen in strijd met het gestreefd doel der maatschappelijke vereeniging, de magt der gemeenschap op elk lid overschrijdt, verbreekt het zelve de banden der maatschappij en kan het pligt worden de kracht van den zwaard tegen de onregtmatige regering over te stellen, om dezelve weder binnen hare wettige grenzen terug te drijven.

Men heeft dezer dagen geschreven en gedegd, dat eene natie nooit onvermogend is hare schulden te betalen en dat de bezittingen als het ware het natuurlijk waarborg zijn dat men tot betaling der renten en het aanspreken, zoodanig eigenlijk alle bijzonderd eigendommen meer dan een derde aan de schuldeischers van den staat zouden zijn verbonden.

Deze leer, welke geheel Nederland tot een staatsdomein maakt, is al weder de leer van het despotisme.

De regering, welke ook, heeft nooit zendings noch regt om eenig bijzonder eigendom te verbinden; schulden makende heeft zij dit dus ook niet gedaan, daarop hebben de geldschieters nooit kunnen rekenen, maar zij heeft slechts verbonden de goederen en inkomsten der gemeenschap, en deze inkomsten, dat wisten of behooraen te weten de geldschieters, mogten naar de inrigting en het doel der maatschappij niet door eene aanranding van het individueel kapitaal der leden, worden opgevoerd. --

Indien het niet betalen van het vol bedrag der renten, bij eenen staat, die in het engelsk is geraakt en die toch geven wil, wat zij geven kan, heet *naasten*, het ontnemen aan elk individu van een honderdste, (in nog erger geval) twee honderdste gedeelte van zijn land, van zijne meubelen en van zijne kleederen, heet *despotisme*.

En wat nu de reden en het regt leeren, dat bevestigt ook de grondwet, beter in beginselen, dan in instellingen. --

Niemand, zegt zij, kan van zijn eigendom worden ontzet, dan tegen schadeloosstelling. --

Indien dus al de meer vorderde de kapitalen der ingezetenen aan te spreken en de natie was geneigd dergelijke geheel abnormale opofferingen te doen, zoude elk individu voor het opofferend deel als schuldeischer van den staat moeten worden erkend. Zonder die vergoeding is er schending der grondwet. --

Misschien verandert men wel op eens van stelling en niet kunnende volhouden, dat onze woningen en onze landerijen en onze kleinoodien en stoffering STAATSDOMEIN zijn, verbonden voor de staatsschulden, zegt men, welligt maar onze vordering van anderhalf percent der eigendommen is slechts eene belasting op inkomsten, berekend naar de bezittingen. -- IJdele toevlugt! Daar onmogelijk alle ingezetenen een zoo groot deel hunner inkomsten kunnen missen en dus noodwendig hunne kapitalen moeten aanspreken.

En waartoe zal eindelijk die groote maatregel dienen? Om twee jaren de zaken aan den gang te houden, en inmiddels de gewone belastingen op te sweepen, door zoo als men het noemde wetten op de suiker, op het zout, op de zeep te verbeteren, en een middel van conversie uit te denken. --

Sedert dertig jaren heeft men niets gedaan dan de octroiwetten verbeterd, dat is formaliteit op formaliteit gestapeld en fabrieksant, opdat hij geene cent verdiende, wegen zoude gaan, de voeten binden en zijne een en zijn vermogen aan den eersten den besten commies ter recherche prijs geven en het natuurlijk gevolg is er van geweest kwijning en achteruitgang, nog meer verbetering, nog meer achteruitgang, -- ziedaar dan ons vooruitzigt. --

En nu eene vrijwillige conversie! Conversie en te koop, conversie en opwerping van belasting met al de vexatien daaraan annex, conversie en belasting op de bezittingen, overdenken mag men ze, maar met vrucht daarstellen is in zulke omstandigheden onmogelijk. (*Vlissingsch Courant.*)

(Wij hexelen dit stuk aan de aandacht onzer staatslieden. Wij katholieken wij deelen niet de theorien van wederland, welken den legalen weg te buiten gaande maar onder legale vormen is het gouvernement genoegzaam te kunnen belijden, indien het eenmaal door verdrukkende belastingen der bevolking van zich heeft afgevreemd gemaakt. De bedoelde wet leidt daarom reeds nu, nu zij nog slechts voordragt is, dat men zich dan wel bereide, zoolang het nog tijd is. Men reds eene natie niet haar eene wet om te dringen die zij als eene verdrukking beschouwt.)

DE MILITAIRE COMMISSIE.

EEN TOONEEL UIT DE BELGISCHE FRANSCHE REVOLUTIE.

Slot van ons vorig nummer.

De pastoor scheen een oogenblik in de pastorij te willen terugkeeren; maar de kommissaris verhield hem, zeggende:

— Verontrust u niet, tijdens uwe gevangenis zal u toeval langdurig werd, zal ik daar zijn, om uw lot een weinig te verzachten, en daarenboven, ik zal trachten die zaak te regelen, opdat gij vroeger ontslagen wordet.

En hij sleurde hem voort door eene andere deur, terwijl hij hem de hand op de schouderen sloeg. Maar toen wij den tuin doorgingen kwam zijne meid toeschieten, om hem zijnen hoed en zijne staanfloos te brengen. Ik weet niet regt, of die tuin niet het kerkhof was; ten minste hij grensde daaraan. Ik heb eene verwarde geheugenis van verbroken zwarte kruizen, die in het gras verspreid lagen, langs een kleinen muur. Wij waren naauwelijks buiten, toen een kind ons kwam naloopen, en in den tongval van dat dorp ons nariep:

— Mijnheer de pastoor! mijnheer, de pastoor!

Het was het kind, dat wij hadden zien spelen aan de deur. Hij kwam zich tusschen de armen van den pastoor werpen.

— Mijnheer de pastoor! waar gaat gij heen, mijnheer de pastoor?

— Ik ga naar Lyon.

— Ha! gaat gij naar Lyon, ha! en gij zult mij iets medebrengen?

— Ja! ik zal u iets medebrengen.

— Ha! en wat zult gij mij medebrengen? Breng mij . . . . neen, breng mij een rozenkrans.

De pastoor omhelsde hetzelve.

— Zend dat kind terug, zeide de kommissaris.

— Het is de zoon van een man uit dit dorp, die onlangs in het leger gesneuveld is, antwoordde de pastoor.

Hij had zeker dat kind opgenomen, dat op de pastorij scheen te wonen.

— Het was een braaf man . . . . een zeer braaf man . . . . ging hij op een gedwongen en tevens halieven toon voort, als om zich op zijn gemak te brengen. Maar de kommissaris naderde mij. Een weinig verder, liet hij appel houden. Men vormde de rangen. De pastoor ging in het midden van het eerste peloton. Wij trokken midden door het dorp, onder het gerommel der trommen, die de marsch sloegen. Het was reeds laat in den morgen; maar het vlek scheen als met den dood geslagen; alles was stil en verlaten als midden in den nacht. Ik zag slechts eenige hoofden dier goede lieden achter de vensters, die met hunne oogen hunnen tusschen de troepen geplaatsten pastoor volgden. Men loste de schildwachten af op het einde der straat, ik verzamelde het overige gedeelte van het detachement, en wij hernamen den weg, door welken wij gekomen waren, terwijl de kommissaris en ik altijd aan het hoofd, de pastoor tusschen de manschappen van de eerste rij was. Ik kan nog slecht begrijpen, hoe zulk een oud man die drie uren met stukken gezwinden pas heeft kunnen afleggen. Hij klaagde niet . . . . Wij kwamen te Lyon om drie uren van den namiddag, en wij volgden de Rhone, tot op de hoogte der terreaux, welke wij dwars moesten overtrekken. Men keerde om, bij de straat, die daar is . . . .

— Ik weet het wel, zeide ik tot den kolonel, de straat, welke regt tegen over de brug Morand ligt.

Juist toen wij midden in die korte straat gekomen waren, bleven mijne tamboers staan. Het einde der straat stond vol van menschen en soldaten. Ik ging vooruit, om te zien welke verhinderingen er was, gensd armes te paard riepen mij ik weet niet wat toe, en ik beantwoordde dat met een gebaarde van ongeduld, waartegen zij niet durfden wederstaan. De tamboers dringen door de menigte, en het hoofd mijner kolonne bereikt het plein, dat wij in schuinsche rigting moesten overtrekken, maar ik zag toen eerst, dat het onmogelijk voorde wezen zich eenen weg te banen. Het was het uitrooien straloefeningen, die overigens den geheelen namiddag voortduurden. Het plein was met gepeupel en troepen vervuld. Het mes der guillotine viel en verhief zich in eene dubbelsche lijn, met de regelmatigheid des hamers op het aambeeld; de echo sidderde er van langs de naby gelegene huizen, en men hoorde bij dit afgrijselijk geluid niets dan het gekletter der wapenen, en

het getrappel der paarden. Ik keerde mij om naar den kommissaris, om hem te raadplegen; hij riep mij toe, terwijl hij naderde, voorwaarts! Men maakte plaats voor hem, bij het zien van zijnen sierp. Wij bereikten zoo de gensd'armes, die het schavot afsloten. Onze komst had eenige beweging veroorzaakt bij de menigte, en de oogen vestigden zich op ons. De kommissaris stapte vooruit onder de gensd'armes, gaf een teeken aan een de lieden die op het schavot stonden, en middelerwijl dien man naar hem toe kwam, nam hij den pastoor bij zich, trok hem bij den arm naar dien man, en keerde zich tot mij, om mij met een' spottend' verstaanbaren glimlach te zeggen, terwijl hij mij aanwees, dat ik langs de huizen zou marcheeren: *gij kunt naar de kazerne gaan.* De rangen der gensd'armes sloten zich.

Ik liet mijne soldaten in twee rijen voortgaken, en wij volgen indedaad de zijden des pleins, om het ander uiteinde te bereiken. Ik durfde naauwelijks naar de beweegreden gissen van de laatste handeling des kommissaris; ik stapte voor mijne manschappen uit met neergeslagen hoofd, als of ik de steenen uitkoos, waarop ik mijne voeten wilde plaatsen. Wij gingen digt naast de troepen van het schavot, en mij ging een geluid door de ooren van toebereidselen en ijzerwerk, welke mij hetgeen er omging met meer afschrik deed verbeelden en volgen, dan als ik daarnaar gezien had. Op het einde van het plein, en op het punt van een dergelijk tooneel te verlaten, weet ik niet welke vervloekte nieuwsgierigheid mij eene beweging ontrukte; ik hefte de oogen op naar het schavot; een lang en zwart man, met grijze haren, had hetzelve beklommen. Ik sloeg de oogen neer, en zag nog andermaal op. Het hoofd van den ouden pastoor viel....

Ik wendde mij af naar mijne manschappen. Zij hadden alles gezien, alles begrepen; zij stapten stilzwijgend, met neergeslagen oogen voort. Op dat oogenblik hoorde men een ellendig muzijk, dat de *marseillaise* aanhief. -- Die bedelaars, preutelde mijn sergeant tusschen zijne tanden. Ik heb nooit geweten of hij van de slagtoffers of van de beulen sprak; maar hij had zulk een oude en eerlijke snorrebaard.....

-- Welk was de naam van dien man? vroeg ik den kolonel.

-- Welke man?

-- Dien kommissaris.

-- O! ik herinner mij dat niet, of zelf ik hoorde hem niet noemen.

-- Maar hemel! hernam ik, hoe is het mogelijk, dat dergelijke namen in de vergetelheid zijn weergekeerd! Is er dan niet genoegzaam bloed vergoten, om ze op alle gedenkteekenen van Frankrijk met roode letters op te teekenen.

-- Ik sprak u daar over eenen priester, zeide de kolonel, op zekeren dag guillotineerde men op hetzelfde plein twaalf religieuse zusters met hunnen aalmoezenier, omdat zij..... De kolonel zag mij aan.

-- ..... omdat zij lofzangen gezongen hadden. Dat was de beweegreden van het vonnis. Op een' anderen dag, haalde een man uit het volk, gedurende de strafoefening, de schouderen op uit afkeer of medelijden. Men nam hem vast, men sleurde hem op het schavot, en zijn hoofd volgde dat gene, dat hij had zien vallen.

-- Mistrouwen wij hen, zeide ik als of ik tot mijzelve sprak, die de afschaffing der doodstraf verderen.

-- Waarom zegt gij dat te dezer gelegenheid? hernam de kolonel,

-- Het is, omdat ik mij herinner, dat diezelfde menschen, terzelfder tijd, die afschaffing met luide kreten in de conventie verderen, en dat den lenden wiedemaand Legendre en Bourdon dezelve afschaffing nog verderen in de tegenwoordigheid van het bloedig hoofd van Fréraud, dat hunne zenden lingen met sabelhouwen hadden afgezaagd.

Dit was sinds eenige maanden geschreven, en ik vernam te Lyon over drie weken. Deze verhalen kwamen mij te binnen, terwijl ik met laugzamen tred over het pleij der Terreaux wandelde, en ik de laatste echoos des bijls van 93 op de muren dier monume gevels afluisteren wilde. De voorhandige voorbijgangers verdrongen zich langs de winkels, uitenbuis boden huiskoopwaren aan, jongelingen lazen de couranten aan de deuren der koffijhuizen, een draaiorgel speelde in de nabijheid een straatdeuntje van Parijs, en ik herinnerde mij duidelijk dat gelegde der onsterfelijke *Beschouwingen over Frankrijk* (*), hetwelk dus aanvangt: *Maar onze vrienden, die zich weinig over ons lijden zullen bekommeren, en op onze graven zullen dansen.*

EDOUARD OURLIAC.

(*) *Considérations sur la France*, par Mr. le comte J. DE MAISTRE.

Advertentien.

* * De Directie van het NOORD-BRABANDSCH *BEGRAFENISFONDS: Tot algemeen welzijn*, als daartoe door de beschikkingen der overledene leden gemagtigd, heeft de eer te berigten de volgende uitbetalingen gedaan te hebben, als:

Den 18 December 1843, de som van DERTIG GULDEN, voor het daags te voren overleden Lid *Wilhelmus van Gemert*, te *Vught*; den 8 dezer de som van ACHT EN VEERTIG GULDEN, voor het den 6en te voren gestorven Lid *Samuel Dirrewachter*, te *'s Boxmeer*; en den 10en dezer de som van NEGEN EN DERTIG GULDEN, voor het den vorigen avond gestorven Lid *Ernst Zacher*, te *Tilburg*; zijnde het eerstgenoemde Lid in de 5e Klasse, het tweede in de 3e Klasse, en het 3e Lid in de 4e Klasse deelgeregtigd geweest.

's Hertogenbosch den 11 *January* 1844.

De Directie voornoemd;
W. TIMMERMANS.
Namens dezelve,
E. JANSEN, Hz. Direct. Secr.

* De Notaris VAN DE VEN, Junior, te *'s Hertogenbosch*, heeft voor zijne Principalen publicq en visioneel verkocht:

1e *Koop.* Een HUIS en ERVE, op de Breede Haven te *'s Hertogenbosch*, Kadaster Sectie G. no. 20, met de Slagen voor..... ƒ 1,150,00.

2e *Koop.* Een HUIS en ERVE, in de Marktstraat aldaar, Kadaster Sectie H. no. 1976, met de Slagen voor..... ƒ 475,00.

3e *Koop.* Een Perceel HOOILAND, te *Empel*, genaamd de Koemiskamp, Kadaster Sectie A. no. 184, groot 2 B., 83 R., 70 E.; met de Slagen voor.... ƒ 625.00.

4e *Koop.* 1/32 in twee Perceelen HOOILAND, in het Boschveld, Kadaster Sectie F. nos. 28 en 29, groot 4 B., 28 R., 20 E.; met de Slagen voor..... ƒ 350.00.

5e *Koop.* 71 R., 70 E., of de helft van 1 B., 43 R., 40 E. HOOILAND aldaar, Kadaster Sectie F. no. 34, met de Slagen voor ƒ 300.00.

Waarvan de finale verkooping zal geschieden bij M. LANOMEER, in het Engelsche Koffijhuis alhier, *op Woensdag den* 17 *January*, 1844, des avonds ten *zeven* ure.

* Bij J. BUIJSEN, Timmerman te *Boxmeer*, is voor lagen prijs te bekomen, EEN OUDE ORGELKAST, zoo goed als nieuw, van best Wagenschotten hout gemaakt. Dit zeer fraai model bevat in het Portaliet 2 partijen en eene toets voor pijpen te plaatsen; — het Binnenwerk heeft 3 toetsels en 2 blokvelden, waarvan de hulduitvoer laag is, doch welke bij verkiezing hooger dan de buiten gemaakt kan worden.

De hoogte van onder de Kast tot boven de buitenste toets is 2 ellen, Portaliet onder breed 1 el, de bovenkast breed 2 el. Dezelve is thans in orde opgerigt te bezigtigen, of op franco aanvrage te bekomen; hiervan is ook eene teekening tegen betaling van *drie gulden* verkrijgbaar.

* De Notaris DE MUNCK, gevestigd te *Veghel* zal, aldaar op de Heuvelsche Hoeve, in het openbaar verkoopen

Op *Dingsdag den* 16 *January* 1844, des voormiddags ten 10 ure precies,

50 Koeren HAKHOUT;
50 dito MASTHOUT; en
440 Stuks EIKEN BOOMEN, geschikt voor Timmer- en Kuiphout.

NEDERLANDSCH BEGRAFENIS-FONDS,
tot Nut van 't Algemeen,
GEVESTIGD TE
ROTTERDAM.

De DIRECTIE van bovengenoemd FONDS, beu door deze, dat zij den Heer *A. T. DIJ HOFF* haren AGENT voor de Stad *'s Hertogenbosch*, en omliggende plaatsen, uitgenoodigd heeft, ter bezorging waarneming de belangen zoowel van het Fonds als aldaar wonende Leden, in plaats van door hemzelve geplaatseerden Knecht Bode zich persoonlijk te belasten, met inzameling der wekelijksche Fournissementen, welke opdragt hij aangenomen heeft. hoeveel moeite hem dit ook door het aanzienlijk aantal Leden veroorzaken, bezwaring heeft aangenomen.

Tevens neemt zij deze gelegenheid waar, hetzelfde FONDS, waarvan de zoo gunstige St in de overgelegde Rekening Couranten is kend gemaakt, waaruit bleek dat de bezittingen van hetzelve reeds op *ultimo July* ZEVEN DUIZEND GULDEN aan Effecten DRIE DUIZEND NEGEN EN TWINTIG GULDEN aan Coupons bedroeg, welk Kapitaal sinds dien tijd zoowel als het getal Leden aanmerkelijk is vermeerderd, in de aandacht van Noord-Nederlanders aan te bevelen en zie aan geene vuigen Lasteraars te stooren die wanneer zij ontdekt mogen worden, den bevoegden Regters worden aangeklaagd. Lieu wegens, Laster zullen worden vervolgd.

Rotterdam den 6 *January* 1843.

De Directie voornoemd,
J. T. MOORMANS.
H. W. LAURENTIUS.

** Men vraagt op aanmerkelijke voordeelen tegen Nu of in de eerstkomende weeken, een APOTHEKERS LEERLING, of iemand het REcepteeren kundig, van de R. K. Godsdienst. Adres onder *franco* brieven aan den Uitgever dezes, onder Litt. V.

** Eenige honderden extra jeugdige, blanke, mooi gevortelde EIKEN, BEESTERS, po BERKEN ditto, en verlei PLANTSOENEN *goedkoop* te bekomen bij P. VAN NUENEN aan het Hemelrijk te *Oirschot*.

Fabriek en Magazijn
van
KERKORNAMENTEN.

De ondergeteekende heeft de Eer te berigten dat zijn MAGAZIJN steeds ruim voorzien is van KERKORNAMENTEN, PRIESTERGEWADEN, enz., en dat hij bij buitengewone dan vragen immer in de gelegenheid is, die met den meesten spoed en naauwkeurigheid uit te voeren, zijnen huize gevestigd Fabriek aan de gro staat af worden vervaardigd.

NB. De STOFFEN, GALONNEN, enz. worden zoowel in het klein als in het groot verkocht.

K. KEULEMANS.
op de Hoogstraat te *Rotterdam*.

Graanmarkt.

van

's HERTOGENBOSCH

van Maandag, Dingsdag en Woensdag den 8, 9, en 10 *January* 1844.

Bij eenen vrij aanzienlijken aanvoer van nagenoeg heeft men geringere vorige prijzen bedongen in Bekweiten, Haver, was matig aangeboden vond tegen vorige Prijzen goeden afzet, het volgende is besteed geworden als:

ROGGE bij ƒ 4.50 a ƒ 5.00.
TARWE bij ƒ 4.50 a ƒ 4.90.
BOEKWEITEN ƒ 3.00 a ƒ 3.25.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 11 dezer is geschied 4.77.

De 3 Nederl. ponden Rogge brood 23 Cent

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Woensdag 10 January 1844.

Obligatien 5 pCt. 99 1/2. Actien.
Hand. Mij. 135 1/2. Verbrugge 5 pCt. 99. Arn. 85 1/2.
Dito Coupon. 21 1/2. 22. Dito 3 pCt. 31 1/2. Fr. Fransche Leg.
Portugesen 12 1/2. 46 pCt. Oudo Russen 4 pCt. 91 1/2.
Do. Stieg. en Co. 99 1/2. Oosten. Dito 12 1/4.

Ter Drukkerij van D. A. A. de ROOIJ.